

Plán odpadového hospodářství Olomouckého kraje

Část 3 - Závazná část

Objednatel :
Olomoucký kraj
Jeremenkova 40a
Olomouc

Zhotovitel :
FITE a.s.
Výstavní 8
Ostrava - Mar. Hory

Červen 2004

Plán odpadového hospodářství

Olomouckého kraje

Část 3 – Závazná část

Objednatel: **Olomoucký kraj**

Zpracovatel: **FITE a.s.**

Seznam zkratek:

Česká republika	ČR
Olomoucký kraj	OK
Krajský úřad	KÚ
Plán odpadového hospodářství	POH
Plán odpadového hospodářství České republiky	POH ČR
Plán odpadového hospodářství Olomouckého kraje	POH OK
Ministerstvo životního prostředí České republiky	MŽP ČR
Státní fond životního prostředí České republiky	SFŽP
Evropská unie	EU
Český statistický úřad	ČSÚ
Zákon č.185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů (ve znění pozdějších předpisů)	zákon o odpadech
Zákon č.76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů	zákon o integrované prevenci
Zákon č.477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů	zákon o obalech
Zákon č.86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů	zákon o ochraně ovzduší
Zákon č.22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů ve znění pozdějších předpisů	zákon č.22
Zákon č.56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č.168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č.307/1999 Sb	zákon č.56

<i>Vyhláška MŽP ČR č.381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitů odpadů</i>	Vyhláška č.381/2001
<i>Vyhláška MŽP ČR č.382/2001 Sb. o podmínkách využití upravených kalů na zemědělské půdě</i>	Vyhláška č.382/2001
<i>Vyhláška MŽP ČR č.383/2001 Sb. o podrobnostech nakládání s odpady</i>	Vyhláška č.383/2001
<i>Vyhláška MŽP ČR č.384/2001 Sb. o nakládání s PCB</i>	Vyhláška č.384/2001
<i>Strategické posuzování vlivu na životní prostředí</i>	SEA
<i>Systém environmentálního řízení</i>	EMAS
<i>Informační systém odpadového hospodářství</i>	ISOH
<i>Výzkumný ústav vodohospodářský T.G. Masaryka</i>	VÚV
<i>Nejlepší dostupné technologie</i>	BAT
<i>Čistírna odpadních vod</i>	ČOV
<i>Fond národního majetku České republiky</i>	FNM
<i>Nebezpečný odpad</i>	NO
<i>Komunální odpad</i>	KO
<i>Biologicky rozložitelný komunální odpad</i>	BRKO
<i>PCB/PCT (polychlorované bifenyly, polychlorované terfenyly, monometyltetrachlor difenylmetan, monometyldichlordifenyl-metan, monometyldibromdifenylmetan a veškeré směsi obsahující kteroukoliv z těchto látek v koncentraci větší než 50mg/kg)</i>	PCB
<i>Polyaromatické uhlovodíky</i>	PAU

3 Závazná část

Závazná část plánu odpadového hospodářství Olomouckého kraje (dále POH OK) vychází z plánu odpadového hospodářství České republiky (dále POH ČR) a je v souladu s jeho závaznou částí podle požadavku zákona č.185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o odpadech) část sedmá, § 43 odstavec 2. Závazná část POH OK obsahuje všechny náležitosti stanovené v § 43 odstavci 4 body a) až g) zákona o odpadech.

3.1 Předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností

3.1.1 Doporučení současných možností omezování vzniku odpadů a jejich nebezpečnosti

Předcházení vzniku odpadů je zakotveno jako přístup s nejvyšší prioritou již ve směrnici 75/442/EEC o odpadech a dále je rozváděno, nebo je součástí prakticky všech souvisejících směrnic EU.

Strategické cíle

- a) snižování měrné produkce odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu,
- b) maximální využívání odpadů jako náhrady primárních přírodních zdrojů,
- c) minimalizace negativních vlivů na zdraví lidí a životní prostředí při nakládání

Opatření

Obecná opatření dle POH ČR

- a) Iniciovat a podporovat všemi dostupnými prostředky změny výrobních postupů směrem k nízkoodpadovému až bezodpadovému technologiím a v případě vzniku odpadů k jejich vyššímu využití.
- b) Zpracovat analýzy možnosti náhrady materiálů a výrobků, které po ukončení životnosti při následném využívání nebo odstraňování, by mohly mít nepříznivý vliv na zdraví lidí a životní prostředí.
- c) Nahrazovat, za předpokladu, že je to technicky a ekonomicky možné, nebezpečné materiály a složky používané jako suroviny méně nebezpečnými.
- d) Minimalizovat objem a hmotnost výrobků při zachování jejich funkčních vlastností.
- e) Vytvářet podmínky k podpoře vratných opakovaně použitelných obalů.
- f) Podporovat všemi dostupnými prostředky zavedení systému environmentálního řízení, především systém Mezinárodní organizace pro normalizaci (ISO), Národní program zavedení systémů řízení podniku a auditů z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS).

- g) Využívat v rámci jednotlivých odvětví Národní program čistší produkce a programy Státního fondu životního prostředí České republiky (dále SFŽP ČR) pro šíření a podporu preventivních postupů k omezení vzniku odpadů a jejich nebezpečných vlastností.

Opatření na úrovni kraje

- a) Usilovat na všech úrovních veřejné správy o efektivní změny v řízení odpadového hospodářství vedoucí ke zvýšení kvality řízení a odpovědnosti při rozhodování.
- b) Usilovat o změnu chování podnikatelské i občanské sféry směrem k upřednostňování výrobků příznivých z hlediska jejich vlivu na zdraví lidí a životní prostředí.
- c) Naplňovat program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty pro oblast odpadového hospodářství včetně zlepšení přístupu veřejnosti k informacím o stavu odpadového hospodářství.
- d) Podporovat všechny formy dobrovolných aktivit výrobní a nevýrobní sféry.
- e) Zpracovat výstupy realizačních programů ČR pro specifické skupiny odpadů do POH OK.

3.2 Podíl recyklovaných odpadů a podíl využívaných odpadů

Obecné zásady dle POH ČR

- a) Usilovat u jednotlivých druhů surovin a výrobků o vytváření uzavřených materiálových a energetických toků.
- b) Usilovat o přednostní materiálové využívání vzniklých odpadů nebo jejich návrat do životního prostředí ve formě srovnatelné s tou, v jaké byly ze životního prostředí lidmi odňaty nebo v jiné neškodné formě.
- c) Usilovat o snížení poptávky populace po primárních zdrojích.

Cíle

- a) **V zájmu dosažení cíle zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55% všech vznikajících odpadů do roku 2012 a zvýšit materiálové využití komunálních odpadů na 50% do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000.**
- b) **Podporování trhu s recyklovanými výrobky.**
- c) **Dosažení využívání 50% (75%) hmotnosti vznikajících stavebních a demoličních odpadů do 31.12.2005 (2012).**

Opatření

Obecná opatření dle POH ČR

- a) Připravit návrh nástrojů pro podporu zvýšení materiálového využívání odpadů, s upřednostněním využití odpadů k původnímu účelu.
- b) Zpracovat strategii na podporu trhu s recyklovanými výrobky.

- c) Podporovat oddělený sběr a materiálové využití u všech skupin odpadů, kde je to s ohledem na environmentální, technické, ekonomické a sociální podmínky možné.
- d) Upřednostnit výrobky z recyklovaných materiálů a ekologicky šetrné výrobky při zadávání veřejných zakázek.
- e) Požadovat při poskytování podpor uvolňovaných ze státních nebo komunálních rozpočtů v případech, kde je to vhodné, použití recyklovaných výrobků nebo výrobků vyrobených bezodpadovou (nízkoodpadovou) technologií.
- f) Zajišťovat potřebné kapacity pro zpracování vytríděných druhů odpadů iniciováním a podporováním ověřených zařízení.
- g) Zajistit potřebné kapacity pro výrobu alternativních paliv pro následné energetické využití ve vhodných zařízeních.
- h) Zajistit zdravotní nezávadnost recyklovaných výrobků.

Opatření na úrovni kraje

- a) Nástroje navržené na úrovni MŽP aplikovat při realizaci cíle materiálového využití v OK.
- b) Podporovat aktivitu původců o dobrovolné přijetí závazků na zvýšení využití odpadů s původci takových odpadů, u kterých existuje potenciální možnost zvýšení jejich využití.
- c) Podporovat dostupnými prostředky ty původce odpadů, kteří již v současné době zajišťují v maximální míře využití jimi produkovanych odpadů.
- d) U odpadů s velkou produkcí, které rozhodujícím způsobem ovlivní plnění cíle stanoveného na využití odpadů vytvářet podmínky pro jejich využívání (náhrada přírodních surovin) při veřejných zakázkách zadávaných krajem.
- e) U stavebních a demoličních odpadů vyžadovat při povolování staveb jejich využití v rámci možností přímo na místě vzniku, případně jinak ekonomicky přijatelně, hlavně s ohledem na logistiku.

3.3 Vytváření jednotné a přiměřené sítě zařízení k nakládání s odpady a k jejich využívání

Obecné zásady dle POH ČR

Vytváření jednotné a přiměřené sítě zařízení k nakládání s odpady je jednou z důležitých součástí řízení systému nakládání s odpady, které je významné pro optimalizaci tohoto systému, z environmentálního, sociálního a ekonomického hlediska a platí zde obecně určité zásady:

- a) Prosazovat v integrovaném systému nakládání s odpady hierarchii odpadového hospodářství stanovenou zákonem o odpadech.
- b) Navrhovat nová zařízení pouze jako nedílnou součást integrovaného systému nakládání s odpady na daném území.

- c) Navrhovat nová zařízení v souladu s nejlepšími dostupnými technikami a technologiemi a podmínkami zákona o integrované prevenci.
- d) Navrhovat rekonstrukci stávající sítě zařízení v souladu s cíli a opatřeními stanovenými v POH ČR a POH OK.
- e) Využívat v maximální možné míře stávající systémy nakládání s odpady, za předpokladu jejich souladu s platnou právní úpravou.
- f) Prosazovat logistiku dopravy odpadů do zařízení a snižovat neúměrné zatěžování infrastruktury daného území provozem zařízení.
- g) Požadovat ekonomickou rentabilitu navrhovaného zařízení vzhledem ke kapacitě a provozu zařízení za daných podmínek.

Cíle

- a) **Dobudování jednotné a přiměřené sítě zařízení, s využitím současných zařízení, na požadované technické úrovni.**
- b) **Podporování vzniku regionálních integrovaných systémů nakládání s odpady a jejich propojení do jednotné a přiměřené sítě zařízení.**

Opatření

Opatření na úrovni kraje

- a) Zpracovat podrobnou analýzu současného stavu zařízení pro nakládání s odpady a zařízení podle § 14 odst. 2 zákona o odpadech v OK z hlediska plnění nových požadavků na ochranu životního prostředí (kapacity, technická a technologická úroveň a předpoklady jejich využití v dalších letech).
- b) Propojovat stávající zařízení do integrovaného systému nakládání s odpady za předpokladu zajištění logistiky dopravy, vstupů a výstupů. Integrovat systémy nejen v rámci kraje, ale i mezikrajově.
- c) Pro nakládání s nebezpečnými odpady je nejvhodnější využívat kapacitní možností spaloven nebezpečných odpadů v Olomouckém kraji popř. v sousedních krajích.
- d) Využívat v maximální možné míře stávající systémy nakládání s odpady, za předpokladu jejich souladu s platnou právní úpravou.
- e) Při posuzování nově navrhovaného zařízení, případně nového posouzení stávajícího zařízení na nakládání s odpady posuzovat zařízení z hlediska plnění environmentálních, ekonomických a sociálních hledisek, technické a technologické úrovně (BAT).
- f) Opatření v rozhodujících skupinách odpadů

• Skupina 02

Podporovat dostupnými prostředky ty zemědělské podniky, které řeší problematiku odpadového hospodářství moderními postupy s perspektivou zvýšení podílu využití odpadů. Přednostně využívat možnost aplikace jako hnojiva tam, kde to složení odpadu umožňuje. Koordinovat realizaci zařízení na výrobu bioplynu s jeho následným využitím pro výrobu elektrické energie.

- **Skupina 10**

Postupně snižovat podíl skládkovaných odpadů této skupiny a zajišťovat jejich materiálové využití pro různé, v současné době provozované průmyslové aplikace.

- **Skupina 17**

Zajistit třídění a následující využití odpadů této skupiny.

Opatření v ostatních skupinách, týkající se sítě zařízení pro nakládání s vybranými odpady, jsou uvedena v příslušných kapitolách pro vybrané odpady.

3.4 Ukládání odpadů na skládky

Obecné zásady dle POH ČR

- a) Ukládat odpady na skládky je možné jen v případě, pokud s odpady nelze v daném místě a čase nakládat jiným způsobem.
- b) Uzavřít a rekultivovat skládky, které nejsou dlouhodobě schopny plnit zákonné požadavky na provoz a technický stav.
- c) Provozovat skládky odpadů, které nesplňují podmínky stanovené zákonem o odpadech a prováděcím předpisem, lze pouze do 16.července 2009 na základě rozhodnutí krajského úřadu v souladu se zákonem a normami včetně provozního řádu.
- d) Zvýšení provozní a technologické úrovně provozovaných skládek.

Cíl

Snížení hmotnostního podílu odpadů ukládaných na skládky o 20% do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 s výhledem dalšího postupného snižování.

Opatření

Opatření na úrovni kraje

- a) Zajistit dodržování zákazu ukládání vybraných druhů odpadů na skládky tak, jak je uvedeno v zákoně o odpadech a zákoně o obalech a v souvisejících právních předpisech.
- b) Vyhodnocovat pravidelně plnění cílů postupného omezování odpadů ukládaných na skládky a zákazu ukládání vybraných druhů odpadů na skládky, v případě potřeby doplnit vyhodnocení o nápravná opatření.
- c) Zajistit prověrku provozu a technického stavu všech provozovaných skládek odpadů.
- d) Zajistit pravidelnou kontrolu opatření stanovených v plánu úprav skládky u provozovatelů skládek s cílem sladit provoz a technický stav skládek s podmínkami stanovenými zákonem.

3.5 Nebezpečné odpady

Obecné zásady dle POH ČR

- a) Omezovat množství nebezpečných odpadů a výskyt nebezpečných vlastností odpadů.
- b) Snižovat spotřebu surovin, které nebezpečné vlastnosti odpadů způsobují.
- c) Minimalizovat zdravotní riziko pro pracovníky u všech stupňů nakládání s nebezpečnými odpady v souladu se zásadami Světové zdravotnické organizace (WHO) a hodnocení a řízení zdravotních rizik provádět v souladu s metodami stanovenými resortem zdravotnictví ve spolupráci s orgány ochrany veřejného zdraví.

Cíle

- a) **Předcházení vzniku nebezpečných odpadů a snížení jejich měrné produkce o 20% do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 s předpokladem dalšího snižování.**
- b) **Minimalizování vlivu nebezpečných odpadů na zdraví lidí a životní prostředí ve všech fázích nakládání s nimi.**

Opatření

Obecná opatření dle POH ČR

- a) Usilovat o změny výrobních procesů a technologií, které jsou zdrojem nebezpečných odpadů.
- b) Zajistit průběžné roční vyhodnocování systému nakládání s nebezpečnými odpady a ke zlepšení stavu navrhopat nové způsoby nakládání s nimi.
- c) Zajistit zpracování dokumentu Sektorový plán ČR pro nebezpečné odpady.
- d) Zajistit zpracování dokumentu Realizační program ČR pro odpady ze zdravotnictví, kterým se zohlední možnosti zavádění nových technologií pro odstranění nebezpečných vlastností odpadů ze zdravotnictví.
- e) Zajistit zpracování dokumentu Program snižování zdravotních rizik v souvislosti s nakládáním s nebezpečnými odpady, v termínu do 31.12.2004 a dosáhnout jeho plné aplikace do 31.12.2005.
- f) Připravit, projednat a vyhlásit realizační programy pro vyhlašování minimálních standardů tam, kde je to nezbytné a „Referenční dokumenty“ nejlepších dostupných technik nejsou k dispozici.
- g) Zpracovat návrh na kritéria pro předcházení vzniku a omezování produkce nebezpečných odpadů pro strategické posuzování vlivu na životní prostředí (SEA).
- h) Zajistit zvýšení kvality evidence a ohlašování produkce a nakládání s nebezpečnými odpady prostřednictvím návrhu právní úpravy týkající se převedení evidence přepravy nebezpečných odpadů do elektronické formy, v termínu do 31.12.2005, a zajistit efektivní propojení Informačního systému o odpadech a Integrovaného registru znečišťování.

- i) Zajistit důsledné uplatňování kontroly výrobků a zařízení v souvislosti s omezováním jejich nebezpečných vlastností po celou dobu jejich životního cyklu.
- j) Motivovat veřejnost k třídění nebezpečných složek komunálního odpadu.
- k) Zajistit zpracování Realizačního programu ČR pro nebezpečné odpady.

Opatření na úrovni kraje

- a) Vytvářet předpoklady pro restrukturalizační změny v těch oborech průmyslu, které produkují nebezpečné odpady, jejichž výsledkem jsou změny ve výrobních procesech a technologie s menší produkcí odpadů, případně s menšími zdravotními riziky. Při koncipování průmyslových zón upřednostňovat právě tyto technologie.
- b) Při vytváření jednotné a přiměřené sítě k nakládání s nebezpečnými odpady využívat zejména stávající zařízení na území OK, které svým technologickým vybavením vyhovuje požadavkům BAT.
- c) Vytvářet příznivé prostředí pro využívání ekonomických nástrojů (podpory ze strany státu, evropské unie a bank) pro subjekty, které aplikují ve výrobním procesu nové technologie, snižující produkci odpadů nebo jejich nebezpečné vlastnosti, respektive investují do nových zařízení pro nakládání s odpady.
- d) Výstupy realizačního programu ČR pro nebezpečné odpady zpracovat do POH OK.

3.6 Vybrané výrobky, vybrané odpady a vybraná zařízení podle části čtvrté zákona o odpadech

Obecné zásady dle POH ČR

Zásady definované společně pro vybrané výrobky, vybrané odpady a vybraná zařízení:

- a) Omezovat přítomnost nebezpečných látek obsažených ve výrobcích, vybraných odpadech a vybraných zařízeních s cílem jejich odstranění.
- b) Omezovat pronikání nebezpečných látek z vybraných výrobků a vybraných zařízení do životního prostředí.
- c) Omezovat množství odpadů z vybraných výrobků a vybraných zařízení, které svou nebezpečností nebo množstvím představují nežádoucí zátěž pro životní prostředí a zdraví lidí.
- d) Usilovat v rámci uplatňování preventivních přístupů o zvyšování životnosti vybraných výrobků a vybraných zařízení.
- e) Zvyšovat podíl využití vybraných výrobků, vybraných odpadů a vybraných zařízení a jejich složek, případně je vyloučit z postupů odstraňování.

3.6.1 Odpady s obsahem PCB/PCT a zařízení je obsahující

Cíl

Odstranění odpadů PCB/PCT a zařízení s obsahem PCB/PCT nebo jejich dekontaminace do roku 2010.

Opatření

Obecná opatření dle POH ČR

- a) Zajistit dokončení a vyhodnocení inventarizace zařízení s obsahem PCB/PCT větším než 5 dm³ a stanovit podmínky pro dekontaminaci zařízení s obsahem PCB/PCT o koncentraci vyšší než 50mg/kg PCB/PCT v termínu stanoveném v Plánu ČR pro odstraňování PCB.
- b) Připravit plány dekontaminací nebo odstranění inventarizovaných zařízení s obsahem PCB/PCT v nich obsažených.
- c) Vypracovat metodiku pro sběr a následné odstraňování zařízení s obsahem PCB/PCT, které nepodléhají inventarizaci.
- d) Zpracovat návrh na pasportizaci míst na území ČR kontaminovaných PCB/PCT.

Body b,c,d jsou součástí Plánu ČR pro odstranění PCB.

Opatření na úrovni kraje

- a) Požadovat, aby do POH původců byly zapracovány harmonogramy odstranění odpadů PCB, dekontaminace zařízení s obsahem PCB a harmonogramy inventarizace zařízení, kde je potenciální možnost obsahu PCB.
- b) Kontrolovat pravidelně nejméně jednou ročně plnění úkolu bodu a.
- c) S ohledem na ekologickou bezpečnost a evidované náklady na odstranění odpadů PCB upřednostňovat, aby odpady PCB evidované u původců v průběhu inventarizace, byly předávány přímo subjektu, který má souhlas k provozování zařízení a s jeho provozním řádem na jejich odstranění.
- d) Podporovat uzavření dobrovolných dohod mezi spalovnou SPOVO, s.r.o , OK a původci odpadů s PCB, případně vlastníky zařízení s PCB, ve které bude řešeno odstranění PCB v časovém harmonogramu.
- e) V rozsahu svých kompetencí spoluzajišťovat a kontrolovat proces odstranění starých ekologických zátěží, které budou na základě provedené pasportizace lokalizovány jako místa kontaminovaná PCB, a to již od fáze návrhu řešení až do jeho dokončení.

3.6.2 Odpadní oleje

Cíl

Zajištění využití 38% (50%) hmotnostních z ročního množství olejů uvedených na trh do roku 2006 (2012) a dále zvyšovat množství zpětně odebraných odpadních olejů.

Opatření

Opatření na úrovni kraje

- a) Dohlédnout na důsledné plnění v evidenci a ohlašování odpadů a zařízení podle § 39 zákona o odpadech.
- b) Využívat ve smyslu § 29 odst. 2 možnosti § 38 zákona o odpadech, který ukládá povinným osobám zajistit zpětný odběr odpadních olejů, včetně následných povinností, a to způsobem, který bude z hledisek environmentálních, ekonomických i sociálních optimální.
- c) Zvýšit sběr odpadních olejů vybudováním dostatečné sítě sběru, technicky vybavené v souladu s požadavky na ochranu životního prostředí.
- d) Důsledně vyžadovat od původců odpadů přesné vedení evidence odpadních olejů, včetně povinnosti evidovat, kterému subjektu byly předány, s cílem identifikace konečného zpracovatele.
- e) Souhlas pro zařízení pro sběr odpadních olejů vydávat pouze subjektům, které jsou vybaveny mobilními prostředky odpovídajícími dnešnímu stavu techniky a sklady s nádržovým parkem, který vyhovuje všem zákonným požadavkům.
- f) Odpadní oleje s obsahem chloru >0,2% případně PCB >10mg/kg odstraňovat nejlépe ve spalovnách nebezpečného odpadu s příslušným povolením.
- g) Zabráňovat mísení odpadních olejů v místě jejich vzniku.
- h) Ukončit spalování odpadních olejů ve středních a malých zdrojích znečišťování ovzduší v souladu s požadavky zákona o ochraně ovzduší.
- i) Zajistit informační kampaň pro veřejnost o zásadách správného zacházení s odpadními oleji.
- j) Preferovat materiálové využití odpadních olejů regenerací na základové oleje.
- k) Zajistit ve spolupráci s prodejci a velkospotřebiteli evidenci spotřeby čerstvých olejů v OK.

3.6.3 Autovraky

Cíl

Cílem je zvyšování zpracování všech autovraků vozidel kategorie M1 a N1 a tříkolových motorových vozidel s výjimkou motorových tříkolek s cílem nejpozději od 1.ledna 2006 (2015) opětovně používat a využívat nejméně v míře 85 % (95 %) průměrné hmotnosti všech autovraků převzatých za kalendářní rok a opětovně používat a materiálově využívat v míře nejméně 80 % (85 %) průměrné hmotnosti všech autovraků převzatých za kalendářní rok, s výjimkou vozidel vyrobených před 1. lednem 1980, pro které je míra opětovného použití a využití stanovena na 75 % a míra opětovného použití a materiálového využití na 70 % jejich průměrné hmotnosti.

Opatření

Opatření na úrovni kraje

- a) Koordinovat budování dostatečně přístupné sítě zařízení ke sběru, výkupu shromažďování a odstraňování pro soustředění autovraků před jejich odvozem na konečné využití a likvidaci.
- b) Kontrolovat důsledné plnění povinností vedení evidence a ohlašování odpadů a zařízení dle § 39 zákona o odpadech u všech subjektů účastnících se procesu nakládání s autovraky a jejich vyhodnocování tak, aby mohlo být kontrolováno především plnění legislativních limitů za OK.
- c) Zajistit propagaci výše uvedených zařízení pro širokou veřejnost.

3.6.4 Odpady z azbestu

Cíl

Omezení negativního vlivu azbestu na zdraví lidí.

Opatření

Opatření na úrovni kraje

- a) Zabránit rozptylu azbestu a azbestových vláken do složek životního prostředí.
- b) Stanovit technické požadavky pro nakládání s odpady s obsahem azbestu při jejich ukládání na skládky.

3.6.5 Kaly z ČOV

Zásady

V současnosti, kdy nejsou dostatečně porovnány výhody a nevýhody všech metod zpracování kalů z čistíren není možno preferovat jeden nebo více způsobů, ale je možno stanovit následující zásady:

- a) Kaly z čistíren průmyslových odpadních vod mají ve většině případů výrazně větší podíl anorganických látek a nakládání s nimi je řešeno původci ve smyslu požadavku zákona o odpadech a nevyžaduje konkrétní řešení.
- b) Kaly z čistíren průmyslových odpadních vod s vysokým obsahem organických látek a s nízkým obsahem nebezpečných polutantů je možno v závislosti na jejich vlastnostech řešit společně s kaly z čistíren komunálních vod.

Obecné požadavky

- Snižovat množství sušiny a nebezpečných látek v odpadních vodách.
- Zvyšovat podíl sušiny v kalech z ČOV, a tím i snižovat jejich množství.
- Hygienizovat kaly již v samotném technologickém postupu.
- Při použití kalů z ČOV na zemědělské půdě dodržovat ustanovení zákona o odpadech a Vyhlášky č. 382/2001 Sb.

Cíl

Nalézt dlouhodobé metody a způsoby využívání kalů z ČOV v kombinaci současných způsobů využívání a nalezení nových alternativních metod využívání např. v energetice.

Opatření

Opatření na úrovni kraje

- a) Iniciovat vypracování seznamu zemědělských ploch, kde je vhodné využívat kaly z ČOV, jako hlavní podklad pro intenzifikaci aplikace kalů na zemědělskou půdu.
- b) Hledat možnosti odděleného čištění odpadních vod průmyslových a splaškových (od občanů) ve vztahu na rozdílnou kvalitu kalů.
- c) Podporovat takové technologie zpracování kalů z ČOV, které budou doporučeny v rámci „Realizačního programu ČR pro kaly z ČOV“ nebo v rámci pilotních projektů OK.

3.6.6 Baterie a akumulátory

Cíle

- a) Dosáhnout u použitých průmyslových Ni-Cd akumulátorů úplného využití kovové substance do roku 2005.
- b) Dosáhnout do roku 2006 sběru použitých přenosných baterií v množství 100g za rok na obyvatele, z toho materiálově využívat minimálně 50% hmotnostních.
- c) Zajistit do roku 2005 sběr a materiálové využití 85% hmotnostních z celkového množství olovených akumulátorů uvedených na trh.
- d) Zajistit do roku 2012 sběr a materiálové využití 95% hmotnostních z celkového množství olovených akumulátorů uvedených na trh.

- e) Uplatňovat při sběru, shromažďování a třídění použitých baterií a akumulátorů postupy umožňující zvyšování účinnosti zpětného odběru a jejich využití.

Opatření

Opatření na úrovni kraje

- a) Podporovat rozšíření zapojení povinných osob do celostátního sdruženého systému zpětného odběru, sběru a recyklace použitých baterií ECOBAT a propagovat tento systém u spotřebitelů v rámci práce s veřejností.
- b) U Ni-Cd průmyslových akumulátorů podporovat zpětný odběr a recyklaci.
- c) Podporovat aktivity v rámci OK na intenzifikaci stávajícího systému sběru a recyklace olověných akumulátorů.

3.7 Další skupiny odpadů a zařízení stanovené v POH ČR, nebo považované za významné z hlediska kraje.

Zásady

- a) Snižovat objem výrobků na jedno použití a upřednostňovat výrobky a zařízení s delší životností a možností opakovaného použití.
- b) Uplatňovat při sběru, shromažďování a třídění upotřebených výrobků a zařízení postupy umožňující recyklaci jednotlivých materiálových složek.
- c) Omezovat negativní dopady a vlivy jednotlivých složek, obsažených ve výrobcích a zařízeních, na zdraví lidí a životní prostředí.

3.7.1 Vyřazená elektrická a elektronická zařízení

Cíle

- a) Zvýšení úrovně sběru tříděných vyřazených elektrických a elektronických zařízení na 4kg na osobu za rok z domácností do 31.prosince2006.
- b) Zvýšení zpětného odběru použitých elektrických a elektronických spotřebičů a zařízení s tím, že nejpozději do 31.12.2006 bude u následujících toků odpadů odevzdaných do zpracovatelských zařízení dosaženo těchto uvedených cílů:
 - U velkých domácích spotřebičů a automatických výdejních stojanů bude využito minimálně 80% průměrné hmotnosti použitého spotřebiče a materiály, látky a součásti z nich budou opakovaně použity nebo recyklovány v rozsahu minimálně 75% průměrné hmotnosti spotřebiče.
 - U zařízení informační a komunikační technologie a spotřebitelských zařízení, bude využito minimálně 75% průměrné hmotnosti použitého spotřebiče a materiály, látky a součásti z nich budou opakovaně použity nebo recyklovány v rozsahu minimálně 65% průměrné hmotnosti spotřebiče.

- **U malých domácích spotřebičů, osvětlovacích zařízení, elektrických a elektronických nástrojů, hraček a přístrojů pro monitorování a regulaci, bude využito minimálně 70% průměrné hmotnosti použitého spotřebiče a materiály, látky a součásti z nich budou opakovaně použity nebo recyklovány v rozsahu minimálně 50% průměrné hmotnosti použitého spotřebiče.**
- **Materiály, látky a součásti z výbojek a zářivek budou opakovaně použity nebo recyklovány v rozsahu minimálně 80% hmotnosti použitého spotřebiče.**

Opatření

Obecná opatření dle POH ČR

- a) Uplatňovat při výrobě elektrických a elektronických přístrojů a zařízení takovou konstrukci, která usnadní jejich demontáž a recyklaci, zejména opětovné využití a recyklaci jejich dílů a materiálů (v souladu s vymezením v příslušných právních předpisech nebo v rámci dobrovolných dohod).
- b) Uplatňovat při konstrukci a výrobě elektrických a elektronických přístrojů a zařízení takové vstupní materiály, u nichž bude postupně snižován obsah nebezpečných látek, tyto pak nahrazovat materiály šetrnějšími k životnímu prostředí (v souladu s vymezením v příslušných právních předpisech nebo v rámci dobrovolných dohod).
- c) Zpracovat dokument Sektorový plán pro vyřazená elektrická zařízení za účelem vytvoření podmínek pro plnění stanovených kvót.
- d) Vytvořit právní a ekonomické podmínky k vyloučení druhu odpadu zářivky a výbojky obsahující rtuť ze všech způsobů odstraňování odpadů s termínem do konce roku 2004.

Opatření na úrovni kraje

- a) Podporovat intenzifikaci sítě sběrných míst v systému organizovaném ve spolupráci výrobců a dovozců výbojek a zářivek.
- b) Využívat v maximální míře stávajících kapacit v OK pro recyklaci elektrických a elektronických přístrojů, zářivek a výbojek (viz seznam zařízení pro nakládání s odpady).
- c) Konečnou likvidaci chlorfluoruhlovdíků (freony) ze zařízení, převážně ledniček, koncentrovat do zařízení splatným povolením.
- d) Koordinovat rozšíření odběrových míst respektive v rámci sběrných dvorů obcí odběr elektrotechnických a elektronických přístrojů a zařízení jako základní předpoklad plnění stanovených cílů.

3.7.2 Pneumatiky

Cíl

Zvyšování zpětného odběru odpadních pneumatik na 60% (80%) hmotnostních z ročního množství uvedeného na trh do roku 2006 (2012), s cílem jejich využití s upřednostněním materiálového využití.

Opatření

Obecná opatření dle POH ČR

- a) Vytvořit právní podmínky k vyloučení druhu odpadu pneumatiky ze všech způsobů odstraňování.
- b) Usilovat o povinné značení pneumatik vypovídající o jejich životnosti při dodržení požadavků výrobce na jejich používání.

Opatření na úrovni kraje

- a) Nepovolovat skladování pneumatik mimo k tomu účelu vybavená zařízení s cílem omezit skladování a urychlit využití pneumatik.
- b) Podporovat zpětný odběr pneumatik u subjektů, které provádí jejich výměnu a přímé předání pro jejich využití.
- c) Důsledně kontrolovat , aby byly odpadní pneumatiky na rozdíl od současného stavu, odebírány povinnou osobou prostřednictvím oprávněné osoby zdarma.
- d) Využívat odpadní pneumatiky, které nelze recyklovat, materiálově a nebo energeticky.

3.7.3 Odpady vzniklé následkem živelních pohrom

Definované zásady, cíle a opatření se vztahují na odpady všech druhů a kategorií, které vznikly v důsledku živelné pohromy a které je třeba podle rozhodnutí orgánu krizového řízení odvést z místa živelné pohromy.

Zásady

- a) Řídit práce po věcné a časové stránce podle pokynů a postupů orgánů krizového štábu.
- b) Přijmout stanovený okruh odpadů, které se staly předmětem nakládání v rámci krizového řízení a příslušný orgán krizového řízení je takto určil.
- c) Zajistit nakládání s odpady vzniklými v důsledku živelné pohromy v objektech k tomu dočasně nebo trvale určených např. plochy, areály, sběrné dvory apod., na které se odpady přemisťují a kde se s nimi provádějí základní operace podle pokynů orgánů krizového řízení.
- d) Využívat seznam zařízení uvedených v krizovém plánu příslušného území, kterým budou určeny objekty k soustřeďování odpadů vzniklých v důsledku živelné pohromy.

Cíle

- a) Zapracování zásad pro nakládání s odpady vzniklými v důsledku živelných pohrom do předpisů krizového řízení a systémů krizového řízení, aby byly po organizační a technické stránce připraveny organizovat a zajišťovat práce při bezprostředním nakládání s těmito odpady, v souladu s právními předpisy v odpadovém hospodářství.
- b) Zajištění dovybavení objektů, které budou do systému nakládání s odpady vzniklými při živelných pohromách zařazeny.

Opatření

Opatření na úrovni kraje

- a) Respektovat podmínky stanovené orgánem krizového řízení a uvedené v krizovém plánu OK.
- b) Uplatňovat požadavky platné právní úpravy z oblasti odpadového hospodářství při přípravě a projednávání předpisů krizového řízení.

3.8 Komunální odpady

Pod pojmem komunální odpad (KO) je myšlena celá skupina 20 katalogu odpadů, mimo části odpadů uvedených ve skupině 15, odpad č. 1501 vytříděných z komunálních odpadů, které ale připravované legislativní opatření může přeradit ze skupiny 15 do skupiny 20.

Určitou zvláštností je zařazení odpadu kat.č. 20 03 04-kal ze septiků a žump, chemických toalet do skupiny 20 –komunální odpady. Tyto kaly ze septiků jsou převáženy většinou do ČOV, kde vlastní převoz v podstatě nahrazuje scházející kanalizační potrubí a celý proces by měl být proto posuzován dle zákona č.254/2001Sb. o vodách. Kaly ze septiků následně přecházejí do kalů z ČOV kat.č. 19 08 05.

Z výše uvedených důvodů nebude kat.č. 20 03 04 začleňováno do algoritmu řešení BRKO.

3.8.1 Rozdělení zodpovědností

Zodpovědnosti jsou uvedeny pouze rámcově v komentovaném znění závazné části, konkrétní zodpovědnosti jsou uvedeny v příslušných opatřeních.

3.8.2 Obecné cíle a opatření

V této části jsou uvedeny obecné strategické cíle, zásady a opatření vyplývající především z POH ČR transformované na podmínky Olomouckého kraje. V následující kapitole jsou uvedeny opatření zabezpečující plnění zde stanovených požadavků.

3.8.2.1 Předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností

Strategické cíle

- a) snižování měrné produkce odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu,
- b) maximální využívání odpadů jako náhrady primárních přírodních zdrojů,
- c) minimalizace negativních vlivů na zdraví lidí a životní prostředí při nakládání s odpady.

Obecná opatření

Obecná opatření na úrovni kraje

- a) Iniciovat a podporovat všemi dostupnými prostředky změny vedoucí k vyššímu využívání odpadů.
- b) Usilovat na všech úrovních veřejné správy v Ol. kraji o efektivní změny v řízení odpadového hospodářství vedoucí ke zvýšení kvality řízení a odpovědnosti při rozhodování.
- c) Usilovat o změnu chování podnikatelské i občanské sféry směrem k upřednostňování výrobků příznivých z hlediska jejich vlivu na zdraví a životní prostředí.
- d) Uplatňovat program environmentálního vzdělávání a osvěty pro oblast odpadového hospodářství včetně zlepšení přístupu veřejnosti k informacím o stavu odpadového hospodářství.
- e) Podporovat všechny formy dobrovolných aktivit výrobní i nevýrobní sféry.
- f) Postupně zapracovávat při aktualizacích POH OK výstupy „Realizačních programů ČR“ pro specifické skupiny odpadů, které zpracovává MŽP ČR.

3.8.2.2 Podíl recyklovaných odpadů

Strategické cíle

- a) **zvýšení využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012,**
- b) **zvýšit materiálové využití komunálních odpadů na 50 % do roku 2010.**

Obecná opatření

Obecná opatření dle POH ČR

- a) Stanovit nástroje pro podporu zvýšení materiálového využití odpadů s upřednostněním jejich opětovného využití, pokud je to ekonomicky a ekologicky vhodné.
- b) Podporovat oddělený sběr a materiálové využití u všech skupin odpadů, kde je to s ohledem na ekologické, technické, ekonomické a sociální podmínky možné.
- c) Podporovat rozvoj trhu s recyklovanými výrobky, upřednostnit výrobky z recyklovaných materiálů a ekologicky šetrné výrobky při zadávání zakázek na úrovni orgánů veřejné správy.
- d) Požadovat při poskytování podpor uvolňovaných se státních nebo komunálních rozpočtů v případech, kde je to vhodné, použití recyklovaných výrobků, nebo výrobků vyrobených bezodpadovou nebo nízkoodpadovou technologií.

Obecná opatření na úrovni kraje (vyplývající z POH ČR)

- a) Zpracovat do POH OK výstupy realizačního programu ČR pro obaly a odpady z obalů.
- b) Zvýšit úroveň sběru tříděných vyřazených elektrických a elektronických zařízení na 4 kg na osobu za rok z domácností do 31.12.2006.
- c) Dosáhnout u velkých domácích spotřebičů a automatických výdejních stojanů využití minimálně 80 % průměrné hmotnosti použitého spotřebiče a opětovně použít, nebo recyklovat materiály, látky a součásti z nich v rozsahu minimálně 75 % průměrné hmotnosti spotřebiče do 31.12.2006.
- d) Dosáhnout u zařízení informační technologie a komunikačních a spotřebitelských zařízení využití minimálně 75 % průměrné hmotnosti použitého spotřebiče a opětovně použít nebo recyklovat materiály, látky a součásti z nich v rozsahu minimálně 65 % průměrné hmotnosti spotřebiče do 31.12.2006.
- e) Dosáhnout u malých domácích spotřebičů, osvětlovacích zařízení, elektrických a elektronických nástrojů, hraček a přístrojů pro monitorování a regulaci, využití minimálně 70 % průměrné hmotnosti použitého spotřebiče a opětovně použít nebo recyklovat materiály, látky a součásti z nich v rozsahu minimálně 50 % průměrné hmotnosti použitého spotřebiče do 31.12.2006.
- f) Dosáhnout opětovného použití nebo recyklace materiálu, látek a součástí z výbojek v rozsahu minimálně 80 % hmotnosti použitého spotřebiče do 31.12.2006.
- g) Zpracovat do POH OK výstupy realizačního programu ČR pro vyřazené elektrické a elektronické zařízení pro naplnění výše uvedených parametrů.

3.8.2.3 Vytváření jednotné a přiměřené sítě zařízení k nakládání s odpady

Strategické cíle

- a) vytvořit krajský integrovaný systém nakládání s komunálními odpady,**
- b) zapojit tento systém do celostátní sítě zařízení pro nakládání s odpady.**

Obecná opatření

Obecná opatření na úrovni kraje

- a) Vytvořit podmínky, iniciovat a řídit dobudování „krajského integrovaného systému nakládání s komunálními odpady.
- b) Města a obce v rámci svých kompetencí zabezpečí shromažďování a svoz komunálních odpadů včetně zabezpečení separace, dotřídění případně provozu sběrných dvorů, sběru nebezpečných složek komunálních odpadů, obce a města budou rovněž provozovat vybrané dílčí prvky sítě zařízení k nakládání s komunálními odpady pro splnění celokrajských cílových hodnot. .
- c) Obce a města mohou za účelem hledání optimálních řešení realizovat společné dílčí subsystémy.

- d) Navrhovaná nová řešení budou v souladu s nejlepšími dostupnými technikami a budou tvořit nedílnou součást integrovaného systému nakládání s komunálními odpady v území kraje.
- e) Stávající zařízení intenzifikovat a modernizovat tak, aby vyhovovaly současným požadavkům a aby mohly tvořit prvky sítě zařízení.
- f) Podporovat výstavbu zařízení, u kterého bude ekonomicky a technicky prokázána účelnost jeho provozování na celokrajské úrovni.
- g) Obecně upřednostňovat projekty infrastruktury pro systém sběru tříděného komunálního odpadu.
- h) Územní požadavky vyplývající z programu budování sítě zařízení postupně zapracovat do územně plánovací dokumentace pro rozhodování o dalším územním rozvoji, například ve vazbě na průmyslové zóny.
- i) Provozem zařízení a dopravou minimalizovat vliv na lidské zdraví a jednotlivé složky životního prostředí.
- j) Zabezpečit plošné rozšíření tříděného sběru využitelných složek komunálního odpadu prostřednictvím dostatečně četné a dostupné sítě sběrných míst případně i v kombinaci systému sběru vybraných výrobků (tzv. zpětné odběry) zajišťovaného povinnými osobami.
- k) V integrovaném systému nakládání s KO zajistit potřebné kapacity pro využití vhodných odpadů při výrobě paliva (alternativní palivo).
- l) Jako součást integrovaného systému nakládání s KO zabezpečit dostatečné kapacity na využití paliv vyrobených na bázi odpadů (alternativní palivo),
- m) Připravit návrh pilotních projektů na ověření technologií v ČR dosud neprovozovaných.

3.8.2.4 Ukládání odpadů na skládky

Strategický cíl

Snížit hmotnostní podíl odpadů ukládaných na skládky o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 a s výhledem dalšího postupného snižování.

***Poznámka:** Tento cíl je obecně platný pro skládkování všech odpadů, pro komunální odpady bude naplněn souborem opatření motivovaných jinými cíli.*

Obecná opatření

Obecná opatření na úrovni kraje

- a) Zvýšit provozní a technologickou úroveň skládek tak, aby vyhovovaly zákonným požadavkům, skládky, které nejsou schopny plnit zákonné požadavky provozovat nejdéle do 16. července 2009 na základě rozhodnutí krajského úřadu.
- b) Ukládat odpady na skládky jen v případě, že s odpady nelze v daném místě a čase nakládat jiným způsobem, při dodržení všech legislativních požadavků a souladu s tímto POH OK.

- c) Zajistit pravidelnou kontrolu plnění postupného omezování celkového množství odpadů ukládaných na skládky a dodržování zákazu ukládání vybraných druhů odpadů na skládky.
- d) Zabezpečit prověrku provozu a technického stavu všech provozovaných skládek odpadů.
- e) Pravidelně kontrolovat opatření stanovená v plánu úprav skládek s cílem dodržení legislativních podmínek provozu a technického stavu skládek do 31.12.2009.
- f) Nebudovat v Olomouckém kraji nové kapacity skládek komunálních odpadů. Výjimku tvoří pouze intenzifikace stávajících skládek.

3.8.2.5 Snižování množství biologicky rozložitelných odpadů ukládaných na skládky

Strategické cíle

Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil:

- a) v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995,**
- b) v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995,**
- c) výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995.**

Obecná opatření

Obecná opatření na úrovni kraje

- a) Řešení připravit tak, aby v přípravě na budování infrastruktury byly zohledněny parametry roku 2013.
- b) Vytvářet podmínky pro oddělené shromažďování biologicky rozložitelných odpadů z domácností (z údržby zeleně), z živností, průmyslu, úřadů, z údržby měst a obcí tak, aby tento odpad nebyl součástí směsného zbytkového komunálního odpadu.
- c) Vytvářet podmínky pro omezování znečištění odděleně sbíraného biologicky rozložitelného odpadu jinými odpady, zejména odpady nebezpečnými, které znehodnocují následné produkty vyrobené z biologicky rozložitelných odpadů.
- d) V maximální míře zajišťovat materiálové využívání papíru a lepenky.
- e) Zpracovat výstupy z Realizačního programu ČR pro biologicky rozložitelné odpady do POH OK,
- f) Při návrhu integrovaného systému nakládání s komunálními odpady v OL kraji se při řešení poklesu BRKO ukládaného na skládky, se zaměřit v souladu s POH ČR na výstavbu kompostáren, zařízení na anaerobní rozklad a na mechanicko biologickou úpravu těchto odpadů, upřednostňovat:

- separovaný sběr papíru a lepenky, jeho recyklace,
 - kompostování a anaerobní rozklad,
 - upravování odpadů s energetickým obsahem na palivo (alternativní palivo) ,
 - odpady přímo využívat energeticky.
- g) Důsledně dodržovat zákaz ukládání na skládky odděleně vytříděných biologicky rozložitelných odpadů s výjimkou řešení krizových situací způsobených živelnými pohromami a jinými mimořádnými událostmi.
- h) Každoročně vyhodnocovat množství a úroveň snižování podílu BRKO ukládaného na skládky a stanovit případné opatření pro dosažení požadovaných změn.

3.8.2.6 Nebezpečné odpady – složky komunálních odpadů

Strategický cíl

Snížit měrnou produkci odpadů o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 s předpokladem dalšího snižování.

Poznámka: Tento strategický cíl je určen pro všechny nebezpečné odpady. U komunálních odpadů bude záležet při jeho plnění na chování občanů, ale především na producentech , kteří musí již při výrobě dávat výrobkům takové vlastnosti, aby při vzniku odpadů tyto neměly nebezpečné vlastnosti.

Obecná opatření

Obecná opatření na úrovni kraje

- a) Zpracovat výsledky Realizačního programu ČR pro nakládání s nebezpečnými odpady do POH OK.
- b) Dále rozvíjet systém odděleného sběru nebezpečných složek komunálních odpadů.
- c) Dále podporovat a rozvíjet systém sběru nepoužitelných léčiv v lékárnách.
- d) Motivovat veřejnost k oddělenému sběru nebezpečných složek komunálních odpadů.
- e) Ročně vyhodnocovat systém nakládání s nebezpečnými složkami vyseparovanými z komunálních odpadů a v případě potřeby stanovit korekční opatření.

3.8.3 Konkrétní opatření pro splnění obecných cílů

Opatření č.1 Zpracování Plánů odpadového hospodářství původců komunálních odpadů

Popis problematiky

Ve smyslu požadavků zákona o odpadech zpracují vybraní původci komunálních odpadů příslušné plány odpadového hospodářství, ve kterých budou

zpracovány příslušné požadavky závazné části POH Olomouckého kraje a POH ČR.

Z důvodů zapojení všech obcí do krajského systému nakládání s komunálními odpady je žádoucí aby se všechny obce zapojily do zpracování POH původců. Pro zjednodušení zpracování těchto plánů se doporučuje vypracovat společné POH pro dobrovolné svazky obcí na základě písemné dohody.

Cíl opatření

Společné POH původců komunálních odpadů zpracovat minimálně pro území spravované obcemi III. typu a musí být v souladu se závaznou částí POH Olomouckého kraje, jeho změnami a v souladu s metodickým pokynem MŽP, pokud tento bude vydán.

Termín realizace

Do jednoho roku od vyhlášení POH Olomouckého kraje.

Zodpovědnost

Všechny obce OL kraje.

Opatření č.2 Výchova a vzdělávání občanů v oblasti odpadového hospodářství

Popis problematiky

Úspěch činnosti integrovaného systému nakládání s komunálními odpady je mimo jiné závislý na chování občanů, které musí být komplexně ovlivňováno cíleným systémem výchovy a vzdělávání občanů v oblasti odpadového hospodářství.

Cíl opatření

Realizovat systém výchovy a vzdělávání občanů v oblasti odpadového hospodářství ve smyslu zpracované samostatné koncepce „Koncepce environmentální výchovy a osvěty Olomouckého kraje“.

Termín realizace

I. etapa – vysvětlení a účast při zpracování POH původců – v průběhu roku 2004-2005.

II. etapa – podpora při realizaci integrovaného systému nakládání s KO v OL kraji - trvalý úkol v rozmezí let 2005 – 2013

Opatření č.3 Rozvoj separace materiálově využitelných složek a nebezpečných složek komunálních odpadů

Popis problematiky

Prioritním strategickým cílem POH ČR je materiálové využívání odpadů, především jeho klasických využitelných složek jako je papír a lepenka, sklo, plasty, kovy a bioodpady. Důležitým úkolem je separace nebezpečných složek a separace biologicky rozložitelných odpadů, zejména z údržby zeleně.

Celková míra separace je vypočtena z citovaných požadavků a ze známé skladby komunálních odpadů a separovaných složek, tj. podílu obalových odpadů a ostatních odpadů v dané složce. Požadované množství v jednotlivých letech jsou přepočteny na jednoho obyvatele, což umožní v jednotlivých obcích snadno vypočítat celkové požadované množství vyseparovaných využitelných složek (komunálních odpadů a odpadů jim podobných).

Cíle opatření

Docílit v daném čase množství separovaně sbíraných a materiálově využívaných vybraných složek komunálních odpadů (papír a lepenka, sklo, kovy, plasty, bioodpady a nebezpečné složky) uvedených v tabulce č.1 a v tabulce č. 2. V tabulkách se jedná o směrné hodnoty, které budou dále upřesňovány ve spolupráci s autorizovanou obalovou společností a po doplnění mechanismu vedení evidence ze strany MŽP.

Odpovědnost

Za naplnění cíle opatření jsou zodpovědné jednotlivé obce a města a u vybraných složek komunálních odpadů obsahujících obalové odpady (papír a lepenka, sklo, kovy, plasty) společně s autorizovanou obalovou společností. Způsob zabezpečení bude řešen v příslušných POH původců.

Termín realizace

- I. plošné zavedení separovaného sběru využitelných složek ve všech obcích OL kraje do 31.12.2006,
- II. průběžné plnění separačních limitů ve smyslu tabulky č.1 a č.2.

Opatření č.4 Integrovaný systém nakládání s komunálními odpady

Popis problematiky

Stávající systém nakládání s komunálními odpady v Olomouckém kraji bude rozšířen tak, aby vzniknul ucelený integrovaný systém nakládání s komunálními odpady na území kraje.

Systém bude sestávat ze dvou základních částí:

Část „A“ – systémy měst a obcí zabezpečující plnění separačních limitů ve smyslu tabulek č.1 a 2 viz opatření č.3

Část „B“ – krajský integrovaný systém (složený z jednotlivých obecních a městských a privátních systémů) zabezpečující plnění limitů na pokles skládkování BRKO a 50 % využívání KO do roku 2010.

Integrovaný systém nakládání s komunálními odpady musí svou dimenzí a provozem zabezpečit docílení požadovaných parametrů uvedených v části 3.8.2 „Obecné cíle a opatření“. Konkrétní parametry tohoto systému jsou uvedeny ve směrné části POH OK.

Návrh systému vychází z předpokladu, že zbytkové směsné komunální odpady, vstupující do Krajského integrovaného systému využívání komunálních odpadů jsou z podstaty technologie využívány materiálově.

Cíle opatření

Veškeré parametry systému jsou nastaveny tak, aby bylo především docíleno:

- **50 % materiálového využívání komunálních odpadů,**
- **stanoveného poklesu biologicky rozložitelných odpadů ukládaných na skládky,**
- **separovaného sběru a materiálového využívání využitelných složek komunálních odpadů a zejména separace a využívání obalových odpadů ve smyslu opatření č.3,**
- **separovaného sběru a využívání vybraných biologicky rozložitelných odpadů ve smyslu opatření č.3,**
- **separovaného sběru a využívání nebezpečných složek komunálních odpadů ve smyslu opatření č.3.**
- **kraj jako celek bude splňovat výše uvedené požadavky**
- **systém bude postupně budovaný a dimenzovaný na požadavky roku 2013**
- **požadavky roku 2020 budou řešeny následně po zprovoznění a zaběhnutí systému a jeho průběžným vyhodnocováním**
- **v rámci budování systému realizovat pilotní projekty MBT technologie (Jeseník popř.další)**

Stručný popis systému

Krajský integrovaný systém nakládání s komunálními odpady je nastaven na plnění dvou hlavních požadavků POH ČR , tj. požadavku na 50% materiálovou recyklaci KO v roce 2010 ve srovnání s rokem 2000 a požadavek na pokles skládkování BRKO v roce 2010 a v roce 2013.

Oba požadavky jsou porovnány dle algoritmů, které zohledňují míru separace v daných letech a výsledky jsou přepočítány na zbytkový směsný komunální odpad. Splněním přísnějšího kritéria, kterým je v roce 2010 požadavek na 50% materiálovou recyklaci a v roce 2013 požadavek na postupný pokles skládkování BRKO je zároveň plněn i požadavek mírnější.

Po vyseparování a využití značného objemu separovaných komodit dle tabulky č.1 je nutno dle níže uvedeného postupu, který je detailně rozpracován ve směrné části nutno využít v kraji jinak než skládkováním v roce 2010 58 000 tun a v roce 2013 79 000 tun směsného komunálního odpadu.

Splnění cíle bude docíleno výstavbou a provozem jedné nebo více linek na mechanicko-biologickou metodu v místě dobře dostupném pro svoz směsných KO z měst Olomouc, Přerov, Prostějov, které vzhledem k výhodné poloze a „kvalitě“ směsných KO budou tvořit základ pro splnění v obou klíčových letech. Nedílnou součástí bude výstavba moderních překládacích stanic pro odvoz jednotlivých frakcí k využití, především frakce k energetickému využití. Biologická frakce po fermentaci bude určena jako rekultivační materiál pro překryv skládek a k této skutečnosti je nutno přihlídnout při volbě míst na MBT linku tak, aby kapacitně dostatečné skládky byly dobře dopravně dostupné.

Pro splnění požadavku roku 2013 bude nutno zapojit do krajského systému většinu obcí s městskou zástavbou produkující „kvalitní“ směsný KO. To si vyžádá výstavbu dalších jednotek modifikací MBT a překládacích stanic ve smyslu tabulky č. 12 a schématu č.1 směrné části.

Podmínkou pro výstavbu a provozování linek na MBT je realizace opatření č.6.

Směsný KO z venkovské zástavby může být nadále skládkován, přičemž jeho další využívání bude řešeno po roce 2013.

Odpovědnost

Obce a města Olomouckého kraje, za iniciaci vzniku a koordinaci celého systému Olomoucký kraj.

Termíny realizace

- I. fáze – do 31.12.2006, v rozsahu plnění cílů opatření č.3,
- II. fáze – dle zpracovaného harmonogramu v rámci projektu s úplným zprovozněním do 31.12.2009.

Opatření č.5 Nakládání se separovaným BRKO

Popis problematiky

Velká část problematiky snižování skládkování BRKO bude řešena jeho separací a následným využíváním. V tabulce č.1 je prognózován nárůst separovaně sbíraných BRKO, které tvoří především odpady z údržby veřejné a soukromé zeleně.

V tabulce jsou uvedeny hodnoty absolutní produkce a je zde také směrné číslo produkce na obyvatele, které bude sloužit jako vodítko pro původce (obce) při zpracovávání vlastních POH. **Dle této prognózy bude v klíčovém roce 2010 v kraji k dispozici 12 603 t separovaně sbíraných BRKO a v roce 2013 13 391t .** Pro tyto odpady je nutno najít smysluplné využití, neboť v současnosti většina separovaně sbíraných BRKO je využívána na kompostárnách, které jsou vybudovány při skládkách, kde nacházejí uplatnění i konečné produkty-komposty, jakožto materiály pro překryv a rekultivaci, neboť klasické uplatnění kompostů v zemědělství nebo při údržbě zelených ploch je v současnosti velmi omezené.

V horizontech roku 2010 a 2013 bude postupně omezováno skládkování a navíc bude k dispozici materiál-rekultivační substrát vzniklý jako jeden z produktů MBT metody, jehož uplatnění jinde než na tyto účely je z hlediska jeho kvality téměř vyloučené.

Cíl opatření

Proto navrhujeme v Ol. kraji pilotní projekty uplatnění separovaně sbíraných BRKO především v energetice i v návaznosti na celkový pohled na nakládání s biomasou a dalšími odpady především ze zemědělství.

1. Projekt výstavby a provozování fermentační linky na výrobu alternativního paliva a v případě poptávky také klasického kompostu, spojený s výstavbou energetického zařízení schopného spalovat produkty vzniklé fermentací separovaně sbíraného BRKO z údržby zeleně a kalů z ČOV, popř. dalších odpadů například ze zemědělství.

2. Projekt výstavby a provozování bioplynové stanice primárně sloužící k využívání odpadů ze zemědělství především ze živočišné výroby a kde bude pilotně vyzkoušena a v případě příznivých výsledků standardně prováděna spolusplynování odpadů z údržby zeleně.

V rámci POH obcí doporučujeme z úrovně kraje aktivně podporovat domácí a komunitní kompostování.

Výstupy ze zpracovávaného realizačního programu MŽP na biologicky rozložitelné odpady budou následně zpracovány do POH OK.

Opatření č.6: Ověření „Mechanicko biologického zpracování směsných zbytkových komunálních odpadů“ v praxi

Popis problematiky

POH ČR upřednostňuje mechanicko biologické zpracování zbytkových směsných komunálních odpadů (MBT). Zjednodušená modifikace této metody tvoří část technologie „Krajského integrovaného centra využívání komunálních odpadů“.

Tato metoda nebyla dosud v ČR nikde uplatněna s výjimkou Ostravy, kde v minulosti byl provozován třídírenský závod na zpracování směsných komunálních odpadů. Technologie ve své podstatě je zachována a umožnila by v praxi vyzkoušet MBT zpracování směsných zbytkových komunálních odpadů v jednotlivých ročních obdobích a z jednotlivých typů zástavby.

Cíl opatření

Ověřit řadu parametrů metody MBT, ověřit vlastnosti výstupů z dané technologie, vznikající emise, možnost využití výstupů, ekonomickou náročnost provozu a potvrzení environmentální výhodnosti.

Odpovědnost

Olomoucký kraj

Termíny realizace

- ověření 2005

Tabulka č.1: Množství separovaného komunálního odpadu v roce 2001 a prognóza na roky 2005-2020

rok					2001			2005			2010			2013			2020		
počet obyvatel					639 369			639 000			639 000			639 000			639 000		
komodita					množství (t)	% materiálovéh o využití	kg/obyv/rok	množství (t)	% materiálovéh o využití	kg/obyv/rok	množství (t)	% materiálovéh o využití	kg/obyv/rok	množství (t)	% materiálovéh o využití	kg/obyv/rok	množství (t)	% materiálovéh o využití	kg/obyv/rok
separovaný odpad	% separace																		
	2005	2010	2013	2020															
papír a lepenka	55,0%	55,0%	55,0%	55,0%	6 836	3,7%	10,7	21 754	9,9%	34,0	27 765	10,9%	43,5	27 765	10,9%	43,5	27 765	10,9%	43,5
sklo	80,0%	80,0%	80,0%	80,0%	4 183	2,3%	6,5	13 395	6,1%	21,0	14 078	5,5%	22,0	14 078	5,5%	22,0	14 078	5,5%	22,0
plasty	25,0%	25,0%	25,0%	25,0%	2 391	1,3%	3,7	6 120	2,8%	9,6	7 446	2,9%	11,7	7 446	2,9%	11,7	7 446	2,9%	11,7
kovy	55,0%	55,0%	55,0%	55,0%	2 919	1,6%	4,6	5 264	2,4%	8,2	5 264	2,1%	8,2	5 264	2,1%	8,2	5 264	2,1%	8,2
textil	3,0%	7,0%	7,0%	7,0%	1 934	1,1%	3,0	321	0,1%	0,5	868	0,3%	1,4	868	0,3%	1,4	868	0,3%	1,4
nebezpečné složky	40,0%	50,0%	60,0%	65,0%	1 184	0,6%	1,9	393	0,2%	0,6	492	0,2%	0,8	590	0,2%	0,9	639	0,3%	1,0
sep. BRO	30,0%	32,0%	34,0%	37,0%	3 157	1,7%	4,9	9 711	4,4%	15,2	12 603	5,0%	19,7	13 391	5,3%	21,0	14 572	5,7%	22,8
součet:					22 604	12,3%	35,4	56 958	26,0%	89,1	68 515	26,9%	107,2	69 401	27,3%	108,6	70 631	27,8%	110,5
Celkové množství KO a OP (bez 20 03 04 - kal ze septiků a/nebo žump, z chem.toalet)					184 151	-	288,0	218 937	-	342,6	254 479	-	398,2	254 479	-	398,2	254 479	-	398,2

poznámky: složky sep. BRO: 20 01 07 - dřevo, 20 01 08 - organ. kompost. kuchyň. odpad., 20 01 09 - olej a nebo tuk,

20 02 01 - kompostovatelný odpad, BRO z SKO

KO - komunální odpad

SKO a OP - směsný komunální odpad a odpad podobný komunálnímu

Tabulka č.2: Množství separovaného komunálního odpadu občany (domovního odpadu) – pro původce – obce v roce 2001 a prognóza na roky 2005-2020

rok	2001		2005		2010		2013		2020	
počet obyvatel	639 369		639 000		639 000		639 000		639 000	
komodita										
separovaný odpad	množství (t)	kg/obyv/rok	množství (t)	kg/obyv/rok	množství (t)	kg/obyv/rok	množství (t)	kg/obyv/rok	množství (t)	kg/obyv/rok
papír a lepenka	2 734	4,3	8 702	13,6	11 106	17,4	11 106	17,4	11 106	17,4
sklo	2 510	3,9	8 037	12,6	8 447	13,2	8 447	13,2	8 447	13,2
plasty	1 435	2,2	3 672	5,7	4 468	7,0	4 468	7,0	4 468	7,0
kovy	1 751	2,7	3 158	4,9	3 158	4,9	3 158	4,9	3 158	4,9
textil	1 160	1,8	192	0,3	521	0,8	521	0,8	521	0,8
nebezpečné složky	710	1,1	236	0,4	295	0,5	354	0,6	383	0,6
sep. BRO	1 894	3,0	5 827	9,1	7 562	11,8	8 034	12,6	8 743	13,7
součet:	12 195	19,1	29 824	46,7	35 556	55,6	36 088	56,5	36 826	57,6
Celkové množství KO a OP (bez 20 03 04 - kal ze septiků a/nebo žump, z chem.toalet)	184 151	288,0	218 937	342,6	254 479	398,2	254 479	398,2	254 479	398,2

poznámky: složky sep. **BRO: 20 01 07** - dřevo, 20 01 08 - organ. kompost. kuchyň. odpad., 20 01 09 - olej a nebo tuk, 20 02 01 - kompostovatelný odpad, BRO z SKO, KO - komunální odpad, SKO a OP - směsný komunální odpad a odpad podobný komunálnímu (z živností, úřadu apod.)

- Množství separovaných složek občany (plasty, sklo, kovy a BRO) tvoří 60% z celkového množství daných separovaných složek z KO a OP
- Množství separovaných složek papíru občany 40% z celkového množství separovaného papíru z KO a OP
- Separace textilu jen ve vybraných dvorech

OBSAH

3 ZÁVAZNÁ ČÁST	5
3.1 PŘEDCHÁZENÍ VZNIKU ODPADŮ, OMEZOVÁNÍ JEJICH MNOŽSTVÍ A NEBEZPEČNÝCH VLASTNOSTÍ	5
3.1.1 <i>Doporučení současných možností omezování vzniku odpadů a jejich nebezpečnosti</i>	5
3.2 PODÍL RECYKLOVANÝCH ODPADŮ A PODÍL VYUŽÍVANÝCH ODPADŮ	6
3.3 VYTVÁŘENÍ JEDNOTNÉ A PŘIMĚŘENÉ SÍTĚ ZAŘÍZENÍ K NAKLÁDÁNÍ S ODPADY A K JEJICH VYUŽÍVÁNÍ	7
3.4 UKLÁDÁNÍ ODPADŮ NA SKLÁDKY	9
3.5 NEBEZPEČNÉ ODPADY	10
<i>Obecné zásady dle POH ČR</i>	10
3.6 VYBRANÉ VÝROBKY, VYBRANÉ ODPADY A VYBRANÁ ZAŘÍZENÍ PODLE ČÁSTI ČTVRTÉ ZÁKONA O ODPADECH	11
3.6.1 <i>Odpady s obsahem PCB/PCT a zařízení je obsahující</i>	12
3.6.2 <i>Odpadní oleje</i>	13
3.6.3 <i>Autovraky</i>	14
3.6.4 <i>Odpady z azbestu</i>	14
3.6.5 <i>Kaly z ČOV</i>	14
3.6.6 <i>Baterie a akumulátory</i>	15
3.7 DALŠÍ SKUPINY ODPADŮ A ZAŘÍZENÍ STANOVENÉ V POH ČR, NEBO POVAŽOVANÉ ZA VÝZNAMNÉ Z HLEDISKA KRAJE.....	16
3.7.1 <i>Vyřazená elektrická a elektronická zařízení</i>	16
3.7.2 <i>Pneumatiky</i>	17
3.7.3 <i>Odpady vzniklé následkem živelních pohrom</i>	18
3.8 KOMUNÁLNÍ ODPADY	19
3.8.1 <i>Rozdělení zodpovědností</i>	19
3.8.2 <i>Obecné cíle a opatření</i>	19
3.8.2.1 Předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností 19	
3.8.2.2 Podíl recyklovaných odpadů	20
3.8.2.3 Vytváření jednotné a přiměřené sítě zařízení k nakládání s odpady	21
3.8.2.4 Ukládání odpadů na skládky	22
3.8.2.5 Snižování množství biologicky rozložitelných odpadů ukládaných na skládky	23
3.8.2.6 Nebezpečné odpady – složky komunálních odpadů	24
3.8.3 <i>Konkrétní opatření pro splnění obecných cílů</i>	24

Seznam tabulek:

TABULKA Č.1: MNOŽSTVÍ SEPAROVANÉHO KOMUNÁLNÍHO ODPADU V ROCE 2001 A PROGNÓZA NA ROKY 2005-2020

30

TABULKA Č.2: MNOŽSTVÍ SEPAROVANÉHO KOMUNÁLNÍHO ODPADU OBČANY (DOMOVNÍHO ODPADU) – PRO PŮVODCE – OBCE V ROCE 2001 A PROGNÓZA NA ROKY 2005-2020.....

31